

УКРАЇНА

(19) UA (11) 29012 (13) A

(51) 6 F16F15/10

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ДЕМПФЕР КРУТИЛЬНИХ КОЛИВАНЬ

(21) 97125779

(22) 02.12.1997

(24) 16.10.2000

(33) UA

(46) 16.10.2000, Бюл. № 5, 2000 р.

(72) Лисенко Анатолій Леонідович, Лисенко Леонід
Власович, Шинкарик Микола В'ячеславович, Шин-
карик Марія Миколаївна(73) ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧ-
НИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ(57) Демпфер крутильних коливань, що склада-
ється з маховика, виконаного у вигляді циліндрич-
ного корпусу, заповненого в'язкою рідиною, роз-
міщених в ньому сонячної шестерні, контактуючих

з нею сателітів, пластинчатого клапана, підпружи-
неного в напрямі сателітів, кришки із ступицею і
регулюючого механізму, який відрізняється тим,
що регулюючий механізм виконаний у вигляді вту-
лки з фланцем, встановленої в центральному
отворі ступиці кришки, з фланцем втулки контактує
тарілчаста пружина, другий торець втулки контактує
з фланцем ковпачкової гайки, нагвинченої на
різь ступиці кришки, в тілі ковпачкової гайки, пара-
лельно її осі, виконаний глухий отвір, в якому
встановлений підпружинений пружиною фіксатор,
який входить в один із глухих отворів, які розташо-
вані на торці кришки.

Демпфер крутильних коливань відноситься до
машинобудування, зокрема до двигунобудування,
і може бути застосований для поглинання енергії
крутильних коливань обертаючих колінчатих валів
двигунів внутрішнього згорання.

Відомий демпфер крутильних коливань рідин-
ного тертя (див. літ. "Двигатели внутреннего сго-
рания", М.: "Машиностроение", рис. 34в, стр. 78), в
якому рівномірно обертаючий при роботі двигуна
маховик розміщений в герметичному корпусі, за-
повненому в'язкою рідиною.

Основний недолік такого демпфера - відсут-
ність регулюючого механізму для регулювання кі-
лькості перепуску в'язкої рідини при коливаннях в
критичній резонансній зоні.

Відомий демпфер крутильних коливань (па-
тент Росії № 2059128, бюл. № 12, 1996), який
складається з маховика, виконаного в дворядному
зіркоподібному вигляді з асиметрично-шаховим
розміщенням стаканів, ступиця виконана в вигляді
дисків, встановлених з двох сторін маховика, про-
мені-виступи паралельні осям стаканів і закріплені
на них. Стакани заповнені в'язкою рідиною. В се-
редині стаканів в підпружиненому стані знаходять-
ся поршні. Демпфер має дроселюючі пристрої в
вигляді каналів з дроселюючими клапанами.

Основний недолік такого демпфера - практич-
на неможливість відрегулювання дроселів на од-
накові величини пропуску в'язкої рідини через них,
зазори між стаканами і поршнями різні, різняться
також жорсткості пружин і маси поршнів і при обе-
ртанні колінчатого вала за рахунок відцентрових

сил поршні в стаканах знаходяться на різних
віддалях від центру, тобто сам демпфер матиме
дисбаланс, що визве виникнення коливань.

В основу винаходу "Демпфер крутильних ко-
ливань" поставлена задача регулювання об'єму
перепускаємої в'язкої рідини шляхом того, що ре-
гулюючий механізм виконаний у вигляді втулки з
фланцем, встановленої в центральному отворі
ступиці кришки, з фланцем втулки контактує таріл-
часта пружина, другий торець втулки контактує з
фланцем ковпачкової гайки, нагвинченої на різь
ступиці кришки, в тілі ковпачкової гайки, паралель-
но її осі, виконаний глухий отвір, в якому встанов-
лений підпружинений пружиною фіксатор, який
входить в один із глухих отворів, які розташовані
на торці кришки, що забезпечує гасіння коливань в
критичній резонансній зоні.

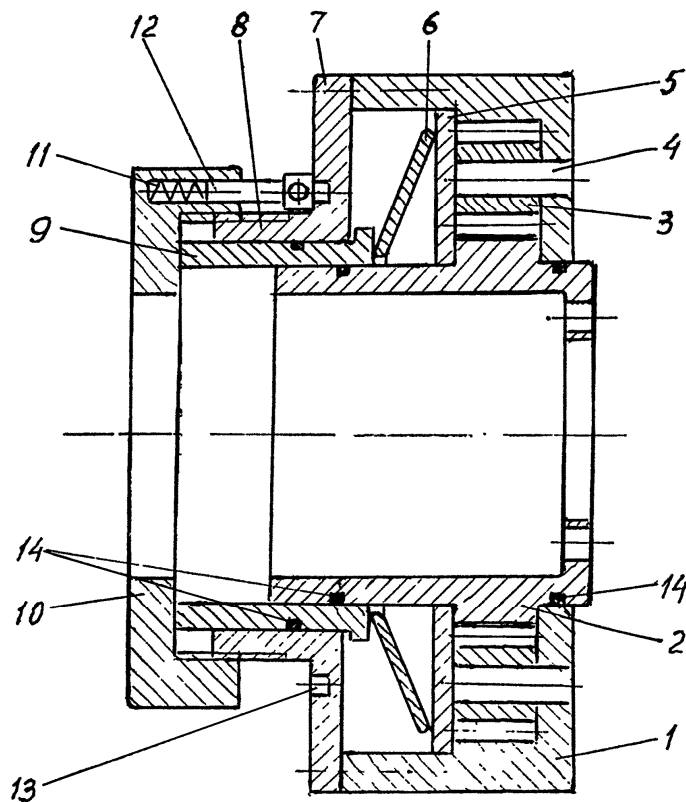
На кресленні (фіг.) зображена конструктивна
схема демпфера крутильних коливань.

Демпфер складається з маховика, виконаного
у вигляді циліндричного корпусу 1, розміщених в
ньому сонячної шестерні 2, контактуючих з нею
сателітів 3, встановлених на осях 4, пластинчатого
клапана 5, тарілчастої пружини 6, кришки 7 із сту-
пицею 8 з виконаною на ній різьбою, в отворі сту-
пиці 8 встановлена втулка 9, яка своїм фланцем
контактує з тарілчастою пружиною 6, другий то-
рець втулки 9 контактує із фланцем ковпачкової
гайки 10, нагвинченої на різь ступиці 8, в тілі ков-
пачкової гайки 10, паралельно її осі, виконаний
глухий отвір, в якому встановлений підпружинений
пружиною 11 фіксатор 12, який входить в один із

глухих отворів 13, розташованих по колу на торці кришки 7. 14 - сальники. Порожнина демпфера заповнена на 75-80% об'єму в'язкою рідиною.

Працює демпфер таким чином. При виникненні крутильних коливань кутова швидкість обертання сонячної шестерні 2 поперемінно становиться більшою і меншою, ніж швидкість корпусу 1, сателітів 3 і інших деталей, закріплених на корпусі 1, які продовжують обертатись з постійною кутовою швидкістю. Додаткове обертання сонячної шестерні 2 визве обертання сателітів 3 навколо осей 4, тобто сонячна шестерня 2 і сателіти 3 працюватимуть як шестеренчастий насос, перекачуючи в'язку рідину через зазори, і за рахунок перетікання в'яз-

кої рідини проходить поглинання енергії крутильних коливань. При виникненні коливань в критичній резонансній зоні в'язка рідина не в змозі перетекти через зазори, і в результаті підвищеного тиску в'язкої рідини від торців сателітів 3 і сонячної шестерні 2 відводиться пластинчатий клапан 5, збільшуючи зазор. Регулювання зусилля прижиму пластинчатого клапана 5 проводиться за допомогою ковпачкової гайки 10 через втулку 9 і тарілчасту пружину 6 при виведеному фіксаторі 12 із отвору 13. Таким чином запропонований демпфер забезпечує гасіння коливань в критичній резонансній зоні.

Фіг.

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
(044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2002 р. Формат 60x84 1/8.
Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 34 прим. Зам. _____

УКРІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
(044) 268-25-22